

Slovensko

Turisté čekají od Slovenska mnohem víc

★ Reportáž

OD ZVLÁŠTNÍHO ZPRAVODAJE ZE SLOVENSKA
Martin Ehl
 martin.ehl@economia.cz

Skupina žen se ohání košťaty a lopatami tak, až je prostrédek náměstí Mistra Pavla v Levoči zahalen do mračna prachu. Bývalé královské město se chystá na svoji třetí sezonu od chvíle, kdy bylo společně s nedalekým Spišským hradem zapsáno do seznamu světového dědictví UNESCO. V chladném a slunečném jarním ránu na náměstí před prachem klíčkuje jedna skupina ukrajinských turistů. Obcházejí radnici a kostel svatého Jakuba s největším gotickým dřevěným oltářem na světě. Ve městě stráví asi dvě hodiny a pak pojedou dál.

Na náměstí je otevřená jen jedna restaurace. Nebýt manažerů z nedaleké stavby dálnice, jsou hotely prázdné. Turistická sezona tady trvá jen od května do září i přesto, že Levoča nedávno otevřela za městem novou sjezdovku.

Slováci se rádi pyšní tím, že jejich země je plná historických i přírodních krás. A ekonomové opatrně dodávají, že by turistika mohla pomoci v boji s rostoucí nezaměstnaností, zejména na východě Slovenska.

„Turistický potenciál tady je, Slovensko by si jeho využitím mohlo významně pomoci,“ říká profesor Robert Štefko, děkan Fakulty managementu Prešovské univerzity. Nedávno znovu otevřeli studijní obor turismus, hotelnictví, lázeňství, o který je obrovský zájem. „Hlásí se tam téměř polovina studentů na naší fakultě,“ konstatuje.

PŘED SEZONOU ▶ Nezaměstnaní v Levoči v rámci povinných veřejných prací uklízejí gotické náměstí, které patří k turistickým magnetům Slovenska. Turismus tam přesto není chápán jako odvětví ekonomiky, které by mohlo snížit rostoucí nezaměstnanost, citelnou především na východě země. FOTO: HN – JAN SCHEJBAL

Na jeho fakultě zpracovávají studii o možnostech spojit turistické atrakce v Prešovském kraji do jednotného ekonomického celku. Pomohlo by se tak oboru, který má na Slovensku největší nezaměstnanost i největší míru migrace do zahraničí za prací. Atrakcí má kraj dost: několik historických měst,

jako je Levoča, řadu lázní nebo Vysoké Tatry.

Turistika nemůže sice svým podílem na HDP konkurovat automobilovému průmyslu, na který je navázáno na 80 procent slovenské ekonomiky, ale může významně snížit nezaměstnanost. Ta se pohybuje v celoslovenském průmě-

ru kolem 14 procent a stále roste. V turistickém průmyslu je podle slovenského statistického úřadu zaměstnáno více než sto tisíc lidí.

„Vláda se nedívá na turismus jako na průmysl, ale jako na zábavu,“ pojmenovává základní chybu přístupu slovenských politiků Igor Kuhn, spoluautor nového zákona o turis-

mu. Ten přijala už předchozí Ficova vláda a po odkladech začal platit vloni. Zavedl na Západě běžné vytvoření turistických regionů, kde se mohou sdružit různé místní organizace a firmy a od státu dostat příspěvek především na propagaci.

Podle něho se turistika podílí na slovenském HDP zhruba 2,5 pro-

centy, ale má na víc. „V Rakousku to je sedm procent a při započítání dalších na to navázaných služeb a odvětví je to až 12 procent HDP. A v Německu jedno jediné pracovní místo v turismu vytváří 2,5 pracovního místa v návazných službách,“ vypočítává Kuhn, který vede regionální organizaci v Bánské Štiavnici.

Slovensko ale potřebuje propagaci v zahraničí a kvalitní služby. Stát se prostřednictvím Slovenské agentury cestovního ruchu snaží turisty oslovit. Do propagace jde od roku 2010 stále více peněz. Loni to bylo podle Zuzany Nemcové z agentury více než šest milionů eur, letos je plánováno 8,5 milionu.

Pavol Kašuba z poradenské firmy Atlic se domnívá, že dlouhodobě na Slovensku roste jen počet ubytovacích kapacit, ale malá pozornost se věnovala propagaci země a kvalitě služeb. „To jsou důvody, proč je návštěvníků málo a zařízení jsou v průměru obsazená kolem 30 procent,“ říká Kašuba. Na Slovensku je nyní například na prodej kolem 400 většinou malých penzionů.

S tím souhlasí Igor Kuhn. „To, že jsou Slovinci pohostinný národ, je mýtus. Pohostinnost začíná až za dveřmi jejich bytu či domu,“ říká Kuhn.

„Rok 2011 byl prokazatelně úspěšný, čísla hovoří o deseti procentním nárůstu počtu turistů každé čtvrtletí,“ uvedla Nemcová ze Slovenské agentury cestovního ruchu. Podle Eurostatu se sice turisté na Slovensko po krizových letech 2009 až 2010 začali vracet, ale v porovnání se sousedními zeměmi jich je stále málo. Počet turistických noclehů dosáhl loni sedmi milionů oproti 28,5 milionu v Česku nebo 16,1 milionu v Maďarsku.

Rusko

Opilé cestující mají v Rusku umravnit drastické pokuty

Nový zákon chystá vysoké pokuty i dopravcům, kteří nepoužívají ruský navigační systém Glonass.

Neukázněným pasažérům na palubách ruských letadel a dalších dopravních prostředků mají za opilecké výstřelky, kouření a další prohřešky hrozit citelně vyšší pokuty. Zvýšit dosavadní sazby rovnou na desetinásobek navrhuje ruské ministerstvo dopravy.

Dosud lze porušení pravidel postihnout nejvýše pokutou 5000 rublů (asi 3170 korun), zanedlouho však neuposlechnutí pokynů kapitána letadla může stát až 50

tisíc rublů či hrozit pobyt ve vězení až na 15 dnů. Prodražit by se mělo i potěšení zakouřit si na chodbičce vagonu či lodi.

„Místo stovky rublů si vezmou tisícovku (místo 64 korun desetinásobek),“ varovala stanice Echo Moskvy. Prodražit se má i adrenalinové svezení se na střeších či náraznících vagonů, anebo vyhazování smetí přes palubu lodi či z okénka vagonu.

Odborníci se o návrh přou: optimisté věří v efektivnost drastických trestů, skeptici v nápravu nevěří.

Pokuty mají hrozit i přepravcům. Ministerstvo hodlá trestat sumou až 50 tisíc rublů případy, kdy dopravní prostředek nebude vybaven

ruským navigačním systémem Glonass či pokud jej bude řídit člověk bez příslušného oprávnění.

Předlohu s novým sazebníkem pokut ještě musí schválit ruský parlament.

Potíže s opilci bývají v letounech poměrně časté. Momentálně pozornost médií poutá případ cestujícího z Rostova, který si stěžuje na stevardy aerolinek Transaero, že mu prý při letu do Dominikánské republiky vyrazili dva zuby a zlomili nos. Aerolinky naopak tvrdí, že pasažér o zuby přišel dávno před nastoupením na palubu a během letu tak vyváděl, že ho po přeletu posádka předala do rukou místní policie a zrušila mu zpáteční letenku. **ČTK**

Briefing

ŠPANĚLSKO
Španělský exministr jde za korupci na šest let do vězení. Proti včerejšímu rozsudku se Jaime Matas, bývalý ministr životního prostředí ve vládě pravicevého premiéra Josého Maríi Aznara, může odvolat. Proces je součástí rozsáhlé korupční aféry, která se týká výstavby předražené sportovní haly na ostrově Mallorca, jež spolkla sto milionů eur (2,4 miliardy korun).

UKRAJINA
Jednání ukrajinské expremiéry vykazovalo příznaky velezrady – tvrdí to alespoň zpráva zvláštní poslancecké komise, která vyšetřovala „plynovou kauzu“ Julije Tymošenkové. Ukrajinský parlament vzal včera tuto zprávu oficiálně na vědomí s tím, že justice by se podle poslanců měla tímto podezřením zabývat. Tymošenkova v roce 2009 uzavřela smlouvu s ruským plynárenským monopolem Gazprom a nyní si již za údajné překročení pravomocí odpykává sedmiletý trest.

FOTO: VIRGIN GALACTIC

KOSMONAUTIKA
Společnost Virgin Galactic, která chce příští rok začít s komerčními lety do vesmíru, prodala už 500. lístek na cestu za hranice zemské atmosféry. Jízdenku za 200 tisíc dolarů (asi 3,7 milionu korun) si pořídil americký herec Ashton Kutcher, uvedla včera agentura AP. Virgin Galactic vyvíjí kosmickou loď SpaceShipTwo, jejíž součástí je návrátový kluzák Enterprise (na snímku).

KAMBODŽA
Již druhý soudce Mezinárodního trestního tribunálu pro Kambodžu, který se zabývá válečnými zločiny Rudých Khmerů, rezignoval na svou funkci. Jako důvod svého rozhodnutí uvedl včera Švýcar Laurent Kasper-Ansermet vměšování kambodžské vlády do vyšetřování.

IZRAEL
Zákaz používat v reklamě fotografie mimořádně štíhlých modelek schválil tento týden izraelský parlament. Poslanci se rozhodovali na základě důkazů o tom, že idealizovaná představa o kráse, za níž je považována extrémní štíhlost, vede k poruším příjmu potravy jako anorexie.

IHNED.cz

PODROBNÉ ZPRAVODAJSTVÍ
 VČETNĚ FOTOGALERIÍ A VIDEO
 NAJDETE NA zahranicni.ihned.cz

EDICE FENOMÉN BYZNYS IDOL

**Již zítra
v prodeji**

»Čísla a přírodu neošidíš, a pokud ano, tak pouze na chvíli, potom však přijde pohroma.«

Jan Musil
 generální ředitel CKD Group

Představujeme významné osobnosti a jejich idoly.

předseda představenstva Finep Holding SE Michal Kocián
 generální ředitel T-Mobile CZ Milan Vašina
 generální ředitel Fujitsu ČR Radek Sazama

A navíc: 13 dalších osobností
 Jaké mají manažerské zásady a kdo je jejich byznys idol?

116 stran za 79 Kč

ekonom